Р Е Ш Е Н И Е
№ 45496

гр. София, 19.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 17 състав,** в публично заседание на 26.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **7241** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 10а, ал. 4 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на Е. С. И. (E. S. I.), [дата на раждане] , гражданин на Република К., чрез адв. Т. С. С., срещу отказ от 26.05.2026 г. на завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], Република Гърция, за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ по заявление № SKG26000042V от 16.04.2026 г.

В жалбата се поддържа, че отказът е немотивиран, постановен при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и с целта на закона. Твърди се, че отбелязването на предходно осъждане в Ш. не обяснява защо жалбоподателят представлява настояща заплаха за обществения ред. Според оспорващия осъждането е за леко деяние, свързано с лична употреба на марихуана, а приключването на надзора и изтеклото време обуславят реабилитация както по чл. 8 и чл. 86 НК, така и по шведското законодателство. Позовава се на брака си с българската гражданка А. Г. З. и на приложимостта на Директива 2004/38/ЕО, Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република Б. на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства и решение на СЕС по дело C-503/03. Поддържа, че предходните осъждания не могат сами по себе си да обосноват отказ без индивидуална оценка на личното поведение. Излага и оплакване, че при устно заявеното от консула възражение за изтекла валидност на кубинското свидетелство за съдимост не са дадени указания за представяне на нов документ. Твърди нарушение на чл. 8 ЕКПЧ, чл. 14 от Конституцията и принципа на съразмерност поради препятстването на съвместния живот на съпрузите.

Прави искане за отмяна на отказа и връщане на преписката със задължителни указания за издаване на визата. Претендира разноски.
Ответникът, чрез упълномощения представител И. А., в писменото становище, постъпило на 14.09.2026 г., оспорва допустимостта и основателността на жалбата. Счита позоваването на права по ЕКПЧ за формално. Поддържа, че визата не е субективно право, а правна възможност, за осъществяването на която е необходимо съгласието на участващите в съгласувателната процедура органи. Позовава се на отрицателно становище, на осъжданията на жалбоподателя и на допустимостта на ограничения на семейния живот в защита на обществения ред и сигурността. Счита мотивите в преписката за достатъчни съобразно Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ВС. Прави искане за отхвърляне на подадената жалба. Претендира възнаграждение по чл. 78, ал. 8 ГПК и възразява срещу размера и доказаността на заявените от жалбоподателя разноски.
Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, след преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:
Е. С. И. е гражданин на Република К., [дата на раждане] , притежаващ паспорт № M114713, издаден на 10.06.2022 г. и валиден до 10.06.2028 г. Сключил е граждански брак с А. Г. З., българска гражданка, на 29.07.2024 г. в Ш.. Бракът е отразен в акт № 0002/12.08.2024 г. на [община], въз основа на който е издадено Удостоверение № [ЕГН].
С писмо № 26ПР-1232/06.04.2026 г. на Дирекция „К. отношения“ е допуснато по изключение жалбоподателят да подаде заявление за виза за дългосрочно пребиваване в Генералното консулство в С..
На 16.04.2026 г. е подадено заявление № SKG26000042V, със заявена цел събиране на семейство и основание по чл. 24, ал. 1, т. 18 ЗЧРБ. Посочен е общ адрес със съпругата в [населено място], [улица]. В заявлението е декларирано предходно осъждане в Ш..
Към преписката са приложени документите за самоличност и гражданско състояние, банково извлечение от 07.04.2026 г., декларация на Г. И. И. от 09.10.2025 г. с нотариално удостоверен подпис за предоставяне на жилището на посочения адрес, както и медицинска застраховка № 2004260001522 и документ за платената премия. Застрахователното покритие е за периода 23.03.2026 г. – 22.03.2027 г. Представено е и свидетелство за съдимост от Република К. от 01.12.2025 г., с превод на български език и консулска заверка, удостоверяващо липса на вписани осъждания в кубинския регистър.
В извадка № U11940939 от 27.01.2026 г. на шведската полиция, с апостил и превод, са отразени две присъди на съда в Б.. По дело № B1015/17 е постановена присъда от 02.10.2018 г. за престъпления, свързани с наркотични вещества. Наложено е наказание три месеца лишаване от свобода. Отразени са начало на интензивния надзор на 11.01.2019 г., условно освобождаване на 11.03.2019 г., остатък от наказанието един месец и изтичане на изпитателния срок на 11.03.2020 г.
По дело № B3763/22 е постановена присъда от 28.03.2023 г. за деяния от 11.06.2021 г. и 17.09.2022 г., включващи нарушения на шведския закон за забрана на ножове и други опасни предмети, деяние срещу длъжностно лице по глава 17, § 2 и § 5 от шведския наказателен кодекс и леко престъпление, свързано с наркотици. Наложена е пробация, като е отразено приключване на надзора на 18.03.2024 г.
Със становище рег. № 301р-8820/29.04.2026 г. група „Миграция“ при ОДМВР – М. е заявила, че след извършена проверка не възразява да бъде издадена виза на основание чл. 24, ал. 1, т. 18 ЗЧРБ. Становището е представено по делото с писмата на Дирекция „Миграция“ от 30.07.2026 г. и 03.08.2026 г.
В писмо рег. № Мн-31-275/21.05.2026 г. на ТД „Национална сигурност“ – М., заведено в дирекция „К. отношения“ с вх. № М-2369/21.05.2026 г., са изложени данни за брака и за запознанството на

съпрузите в Ш., където жалбоподателят живее и работи. След обобщаване на информацията за осъжданията е изразено отрицателно становище по чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ.
На 26.05.2026 г. е постановен оспореният отказ, подписан от М. С., първи секретар, консул. В стандартния формуляр е посочен чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ. В допълнителните забележки е отразено осъждане в държавата на обичайното пребиваване – Ш., за умишлено престъпление от общ характер, за което българското законодателство предвижда лишаване от свобода минимум една година, и липса на доказателства за реабилитация.
Представена е Заповед № АВ-02-53/02.12.2025 г. на генералния консул в С., с която М. Г. С. е определена сред лицата, съставящи и връчващи формулярите за отказ.
В заседанието на 14.09.2026 г. жалбоподателят е представил допълнителни документи, приети на 26.10.2026 г. след предоставена възможност за становище на ответника. Извадката на шведската полиция № U12552094 от 29.05.2026 г. отново съдържа двете осъждания и отбелязването за приключилия надзор. Удостоверение от 30.06.2026 г. и приложеното решение за срока на наказанието от 11.01.2019 г. се отнасят до изпълнението на тримесечното лишаване от свобода. С удостоверение от 31.08.2026 г. Шведската служба за затвори и пробация потвърждава изпълнението му чрез интензивен надзор с електронно наблюдение от 11.01.2019 г. до 11.03.2019 г., както и че изпитателният срок на пробацията по присъдата от 28.03.2023 г. е изтекъл на 28.03.2026 г. Документите са снабдени с апостили и преводи.
При така установеното от фактическа страна съдът приема от правна страна следното:
Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от адресата на отказа, чрез упълномощен адвокат, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК.
Неоснователно е възражението на ответника по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ. Жалбоподателят е посочил конкретна семейна връзка и цел за съвместно пребиваване със съпругата си, българска гражданка, като е представил удостоверение за брак. Следователно оплакването за засягане на чл. 8 ЕКПЧ е свързано с определени факти и не се изчерпва с формално позоваване на Конвенцията. Дали отказът нарушава това право е въпрос по съществото на спора, а не условие за достъп до съд..
Разгледана по същество, жалбата е основателна.
На основание чл. 168, ал. 1 АПК съдът извършва проверка на всички основания по чл. 146 АПК. При оспорване на отказ жалбоподателят установява условията за издаване на искания акт по чл. 170, ал. 2 АПК, включително фактите, от които извежда приложимостта на по-благоприятен режим. Ответникът носи тежестта по чл. 170, ал. 1 АПК да докаже фактите, на които основава отказа. С определението от 22.07.2026 г. тази тежест е разпределена между страните, като на ответника изрично е указано да установи обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ. Доказването на осъжданията не изчерпва доказването на всички елементи на това основание.
Отказът е издаден от компетентен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ и чл. 34, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Н.). Заповед № АВ-02-53/02.12.2025 г. индивидуализира М. Г. С. и възлага на определените лица оформянето на отказите чрез съответните формуляри. Подаването на заявлението в С. е предварително разрешено от дирекция „К. отношения“. Не е налице порок по чл. 146, т. 1 АПК.
Спазена е външната писмена форма по чл. 34, ал. 3 Н., но не е изпълнено в необходимата степен изискването за мотивираност по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК, чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ и чл. 34, ал. 4 Н.. Обратно на твърденията на жалбоподателя, правно основание е посочено, а фактът на осъждането не е напълно неиндивидуализиран, тъй като е обозначена държавата. Недостатъкът е в липсата на съображения кое конкретно деяние изпълнява всички изисквания на приложеното отказно основание и как е преценена семейната връзка.
Съдът съобразява възможността мотивите да се съдържат в подготвителен документ от

преписката съгласно Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на ВС. Писмото на ТД „Национална сигурност“ – М. предхожда отказа и може да бъде съобразено като негови мотиви. И то обаче само обобщава осъжданията и възпроизвежда законовата предпоставка, без да установява съответствието с определен състав по българския НК и без индивидуална преценка на семейното положение. Следователно препращането към преписката не преодолява порока. В този смисъл Решение № 6729 от 17.06.2026 г. на ВАС по адм. дело № 3214/2026 г., IV отделение.

Допуснати са и съществени нарушения на чл. 35 и чл. 36 АПК. Проведена е съгласувателна процедура, но наличието на становища не замества пълното изясняване на релевантните обстоятелства. Невярно е твърдението в защитата на ответника, че службата за административен контрол на чужденците е дала отрицателно становище: група „Миграция“ – М. изрично не възразява срещу издаването на визата. Отрицателното становище е на ТД „Национална сигурност“. То подлежи на съдебна проверка заедно с крайния акт и не освобождава органа от задължението да установи законовите предпоставки за отказ.

По материалната законосъобразност съдът намира следното:

Приложението на чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ предполага осъждане за умишлено престъпление от общ характер в държавата на гражданството или обичайното пребиваване, съответствие със същия вид престъпление по българското право с предвиден минимум една година лишаване от свобода и липса на реабилитация. От значение е предвиденото от българския закон наказание, а не размерът на наложеното в чужбина. Само при установяване на всички предпоставки възниква задължението за отказ, при съобразяване и на изключението по чл. 10, ал. 2 ЗЧРБ и приложимите международни задължения.

Пребиваването на жалбоподателя в Ш. е подкрепено от полицейските извлечения с адрес в Б., данните за работа и становището на ДАНС. О. също са доказани. Неоснователно се твърди, че се касае само за еднократна лична употреба на марихуана. Официалните извлечения съдържат две присъди за няколко деяния. Справката от 31.08.2026 г. има за предмет изпълнението на наказанията и не опровергава пълното изброяване на деянията в полицейския регистър.

Не е доказано обаче необходимото съответствие между конкретните деяния и съставите по българския НК. Общото обозначение за престъпление, свързано с наркотици, не позволява да се пренебрегнат различията между производство, държане, употреба и маловажен случай. Българският закон не въздига самата употреба в самостоятелно престъпление, а при придобиване или държане санкциите по чл. 354а, ал. 3 и ал. 5 НК се различават според предмета и останалите обстоятелства. Не всяко такова деяние се наказва с минимум една година лишаване от свобода.

За осъждането от 2018 г. е посочен и § 1, ал. 1, т. 2 от шведския закон, отнасящ се до производство на наркотик. Полицейските извлечения не посочват предмета, количеството и конкретните действия, позволяващи квалифициране. За останалите деяния също липсват достатъчно фактически данни: носенето на ножове няма автоматично идентичен наказателноправен режим в Б., а деянието срещу длъжностно лице е предадено нееднозначно в преводите. Определянето на деянието като тежко по шведския закон не замества преценката по българския НК. Тази преценка е правна и се дължи и от съда, но изисква установени конкретни факти. Нито формулярът, нито подготвителното становище обясняват кое деяние удовлетворява законовия критерий, а представените доказателства не позволяват липсващите факти да бъдат установени без предположения.

Не се споделя доводът за автоматична реабилитация по българския НК. Член 8 НК не установява общо правило чуждестранните осъждания да се заличават в административното визово производство по българските срокове. При преценката по чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ се съобразяват правото и документите на държавата, в която е постановено съответното осъждане. В този смисъл

Решение № 7641 от 07.07.2026 г. на ВАС по адм. дело № 4447/2026 г., IV отделение. Удостоверенията от 30.06.2026 г. и 31.08.2026 г. установяват изтърпяване на наказание и изтичане на изпитателен срок, а не заличаване на осъжданията. Приключването на надзора на 18.03.2024 г. също е различно от изтичането на пробационния срок на 28.03.2026 г. Полицейската извадка от 29.05.2026 г. продължава да съдържа и двете присъди. Кубинското свидетелство се отнася до друг национален регистър и не опровергава шведските осъждания. Допълнителните документи се съобразяват по чл. 142 АПК, доколкото удостоверяват обстоятелства, настъпили преди отказа, но не обосновават статут на неосъждано лице.

По довода за приложимост на правото на свободно движение следва да се уточни, че бракът с български гражданин не е достатъчен за пряко приложение на Директива 2004/38/ЕО при установяване в Б.. Производно право по чл. 21, § 1 ДФЕС може да възникне при завръщане на българския гражданин, ако семейният живот е създаден или укрепен при ефективно пребиваване в друга държава члена при условията на чл. 7 или чл. 16 от Директивата. В този смисъл Решение от 12.03.2014 г. на СЕС по дело C-456/12, O. и B., т. 50–57. Сключването на брака и запознанството в Ш. не установяват сами по себе си продължителността и основанието на пребиваването на съпругата и съвместния семеен живот там. Поради това съдът не приема за доказано производно право на пребиваване и не основава отмяната самостоятелно на нарушение на Директива 2004/38/ЕО. При новото произнасяне, с оглед наличните данни за връзка с друга държава членка, органът следва да даде възможност тези обстоятелства да бъдат уточнени. Ако бъдат установени съответните предпоставки, ще е приложим и стандартът по чл. 27, § 2 от Директивата за индивидуална оценка на личното поведение и актуалната достатъчно сериозна заплаха. Посоченото в жалбата Решение от 31.01.2006 г. на СЕС по дело C-503/03, Комисия/Испания, има значение при установена връзка с правото на свободно движение, но то не отменя общото национално отказно основание при всяко осъждане на съпруг на български гражданин.

Основателно е оплакването за липса на индивидуална преценка по чл. 8 ЕКПЧ и чл. 6 АПК. Правото на семеен живот не гарантира безусловно издаване на виза или избор на държавата на пребиваване, а осъжданията могат да имат съществено значение за защитата на обществения ред. Необходимо е обаче да бъдат съпоставени характерът на деянията, времето след извършването им, поведението на лицето, изпълнението на наказанията и конкретните семейни връзки. Нито формулярът, нито отрицателното становище съдържат такъв анализ. Не са обсъдени бракът, заявеният общ адрес и обстоятелствата около семейния живот в Ш.. Следователно липсва обосновка защо конкретното ограничение постига справедлив баланс. Общото позоваване на държавния суверенитет и на допустимите ограничения по чл. 8, § 2 ЕКПЧ не е достатъчно. Защитата на семейството по чл. 14 от Конституцията също изисква съобразяване на конкретните обстоятелства, без да създава самостоятелно безусловно право на виза.

По чл. 146, т. 5 АПК не се установява използване на правомощието за различна от законовата цел. Защитата на обществения ред е легитимна цел на визовия контрол, но не отстранява посочените пороци. Преценката за съразмерност по чл. 6 АПК не се отъждествява с превратно упражняване на власт.

Изложеното обуславя отмяна на отказа по чл. 146, т. 2 и т. 3 АПК, във връзка с недоказаността на всички предпоставки на приложеното материалноправно основание по т. 4, и връщане на преписката за ново произнасяне по чл. 173, ал. 2 АПК. На основание чл. 174 АПК следва да се определи срок от един месец от получаване на преписката след влизане на решението в сила.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски по чл. 143, ал. 1 АПК в размер на 5,11 евро – дължимата и внесена държавна такса. В договора за правна защита и съдействие е

уговорено възнаграждение, но липсва удостоверено плащане и не са представени други доказателства за извършването му. Поради това адвокатско възнаграждение не се присъжда, съобразно т. 1 от Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. дело № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС.
Водим от горното, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ от 26.05.2026 г. на завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], Република Гърция, за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ по заявление № SKG26000042V от 16.04.2026 г. на Е. С. И. (E. S. I.), [дата на раждане] , гражданин на Република К..
ИЗПРАЩА административната преписка на завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], Република Гърция, за ново произнасяне по заявление № SKG26000042V от 16.04.2026 г. при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение, в едномесечен срок от получаването на преписката след влизане на решението в сила.
ОСЪЖДА Министерството на външните работи, с адрес: [населено място], [улица], да заплати на Е. С. И. (E. S. I.), [дата на раждане] , гражданин на Република К., с адрес: [населено място], [община], област М., [улица], разноски по делото в размер на 5,11 евро (пет евро и единадесет евроцента).
Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.
Препис от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ: